Procentu likmes

Bulgārija

1 Vai attiecīgajā dalībvalstī ir paredzēti "likumiskie procenti"? Ja tā, kā šajā dalībvalstī tiek definēts termins "likumiskie procenti"?

Likumiskie procenti Bulgārijas Republikā tiek reglamentēti, tomēr šis termins pašlaik nav definēts tiesību aktos.

Saskaņā ar tiesību teoriju "likumiskie procenti" ir procenti, par kuriem nevienojas (šādā gadījumā tas būtu sods), bet kuri ir paredzēti tiesību aktos. Likumiskie procenti par kavētu maksājumu (nokavējuma procenti) ir maksājami par finansiālu saistību izpildes kavējumu. Naudas parādsaistību neizpildes gadījumā kreditoram vienmēr ir tiesības saņemt kompensāciju atbilstoši likumisko procentu likmei, sākot no kavējuma sākuma dienas (sk. Saistību un līgumu likuma (ZZD) 86. panta 1. punkta pirmo teikumu). Augstākā kasācijas tiesa (*Varhoven kasatsionen sad* — VKS) ir izstrādājusi vienotu judikatūru, saskaņā ar kuru finansiālo saistību neizpilde ir maksājumu kavējums, kas dod kreditoram tiesības pieprasīt saistību neizpildes kompensāciju, kura saskaņā ar ZZD 86. panta 1. punktā paredzēto vispārīgo noteikumu ir likumiskie procenti, sākot no kavējuma sākuma dienas. Saskaņā ar ZZD 84. panta 2. punkta noteikumiem terminētu saistību gadījumā parādnieks nav izpildījis saistības pēc maksājuma termiņa beigām, bet, ja izpildei nav noteiktas dienas, parādnieks nav izpildījis saistības brīdī, kad kreditors par to ir informējis. Tāpēc likumisko procentu prasījuma pamatā ir apstākļu kopums, tostarp šādi elementi: parādu veido pamatsumma, parāda samaksas termiņš ir beidzies, bet maksāšanas saistības nav izpildītas, prasījuma priekšmets ir kompensācija par kaitējumu, kas objektīvi un loģiski rada neizpildi. Procentu prasījums ir papildu prasījums, taču zināmā mērā tas ir autonoms attiecībā pret galveno prasījumu, un galvenie elementi, kas kreditoram dod tiesības iesniegt šādu prasījumu, ietver pamatošanos uz saistību neizpildi, t. i., nepienācīgu rīkošanos attiecībā uz parāda pamatsummu.

2 Ja atbilde ir "jā", kāds ir likumisko procentu apmērs/likme un tiesiskais pamats? Ja ir paredzētas dažādas likumisko procentu likmes, no kādiem apstākļiem un nosacījumiem ir atkarīga to piemērošana?

Saskaņā ar Saistību un līgumu likuma 86. panta 1. punktu parādniekam, kurš neizpilda finansiālas saistības, ir pienākums maksāt kompensāciju atbilstoši likumisko procentu likmei, sākot no kavējuma sākuma dienas. Likumisko procentu likmi nosaka Ministru padome.

Pamatojoties uz ZZD 86. panta 2. punktu un lai transponētu Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 16. februāra Direktīvu 2011/7/ES par maksājumu kavējumu novēršanu komercdarījumos (OV L 48/1, 23.2.2011.), Ministru padome pieņēma 2012. gada 29. maija Dekrētu Nr. 100, ar ko nosaka likumisko procentu likmi par kavētiem maksājumiem levās un ārvalstu valūtā (stājās spēkā 2012. gada 1. jūlijā, atcelts), un 2014. gada 18. decembra Dekrētu Nr. 426, ar ko nosaka likumisko procentu likmi par kavētiem maksājumiem (stājās spēkā 2015. gada 1. janvārī), kuros noteikta likumisko procentu likme atbilstīgi bāzes procentu likmei, ko Bulgārijas Valsts banka noteikusi laikposmam pēc maksāšanas termiņa un kam pieskaitīti 10 procentu punkti. Likumisko procentu gada likme par nokavētiem maksājumiem ir Bulgārijas Valsts bankas bāzes likme, kas piemērojama no kārtējā gada 1. janvāra vai 1. jūlija, pluss 10 procentu punkti. Likumisko procentu dienas likme par nokavētiem maksājumiem ir 1/360 no gada likmes. Procentu likme, kas ir spēkā no kārtējā gada 1. janvāra, ir piemērojama par pirmo pusgadu, savukārt likme, kas ir spēkā no 1. jūlija, ir piemērojama par otro pusgadu.

3 Attiecīgos apstākļos – vai ir pieejama papildu informācija par to, kā aprēķina likumiskos procentus?

Bulgārijas Valsts banka valsts oficiālajā izdevumā publicē bāzes likmi attiecīgajam periodam, izmantojot Valdes noteiktu metodiku. Bāzes likmi un tās izmaiņas publicē Bulgārijas Valsts bankas tīmekļa vietnē http://www.bnb.bg/. Vietnē ir arī norādīta bāzes likmes noteikšanas metodika.

Saistību un līgumu likuma 10. panta 3. punkts paredz, ka procenti par kavējuma procentiem (saliktie procenti) ir maksājami atbilstoši Bulgārijas Valsts bankas noteikumiem. Tomēr šādi noteikumi nav publicēti.

Saskaņā ar Komerclikuma (*Targovski zakon*) 294. panta 2. punktu komercdarījuma slēgšanas gadījumā procenti var būt maksājami par procentiem, ja puses par to ir skaidri vienojušās.

Ja prasība par likumisko procentu prasījumu tiek celta komercstrīdā, prasības paziņojumam ir jāpievieno paziņojums, kurā iekļauti aprēķini, kas vajadzīgi pieprasītās procentu summas noteikšanai. Šis Civilprocesa kodeksa (*Grazhdanski protsesualen kodeks*) 366. pantā paredzētais paziņojums ir nosacījums tam, lai prasības paziņojums būtu atbilstīgs, un, ja tas nav iesniegts, prasītājam tiks uzdots novērst šo neatbilstību vienas nedēļas laikā pēc informatīvā paziņojuma saņemšanas. Ja šie norādījumi netiks ievēroti, tiesai būs iemesls atsaukt prasības paziņojumu attiecībā uz prasību par likumisko procentu prasījumu.

4 Vai internetā var brīvi piekļūt minētajam tiesiskajam pamatam?

Informācija par bāzes likmi un tās izmaiņām ir pieejama angļu un bulgāru valodā Bulgārijas Valsts bankas tīmekļa vietnē http://www.bnb.bg/.

Saistību un līgumu likums, Komerclikums un citi iepriekš minētie tiesību akti ir pieejami bulgāru valodā tīmekļa vietnē https://lex.bg.

Saistību un līgumu likums, Komerclikums un Ministru padomes 2014. gada 18. decembra Dekrēts Nr. 426, ar ko nosaka likumisko procentu likmi par kavētiem maksājumiem, ir pieejami bulgāru valodā arī tīmekļa vietnē https://www.tita.bg/.

Likumisko procentu summu var aprēķināt bez maksas, ievadot kavēto maksājumu pamatsummu un laikposmu pēc maksāšanas termiņa vienā no šiem elektroniskajiem tiešsaistes kalkulatoriem: https://www.calculator.bg/1/lihvi_zadaljenia.html vai http://balans.bg.

Lapa atjaunināta: 16/10/2020

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.